

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 22Csp/75/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121351708
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Matayová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2022:6121351708.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Matayovou v právnej veci žalobcu: MINIHOTOVOST, SE, so sídlom námestí T. G. Masaryka 2392/17, 960 02 Břeclav, Česká republika, IČO: 04 355 211, zastúpený: Mgr. Zuzana Bírová, advokátka, Americká 2, 831 02 Bratislava, proti žalovanej: T. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/XXF, 841 02 Bratislava, o zaplatenie 450,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žalovanej nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 450,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 450,- Eur od 13.06.2018 do zaplatenia, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 12,- Eur a náhrady trov konania titulom neuhradenej pôžičky. Okresný súd Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania vydal dňa 09.06.2021 platobný rozkaz, proti ktorému podala žalovaná odpor. Nakoľko právny zástupca žalobcu na výzvu súdu navrhol pokračovanie v konaní, Okresný súd Banská Bystrica vec postúpil tunajšiemu súdu.

2. Návrh na vydanie platobného rozkazu žalobca odôvodnil tým, že žalovaná sa prostredníctvom webovej stránky www.minipozicka.sk <<http://www.minipozicka.sk>> registrovala a požiadal žalobcu o poskytnutie úveru vo výške 450,- Eur. Pri registrácii a odoslaním žiadosti o poskytnutie úveru žalovaná zároveň potvrdila, že súhlasí so Smlouvou o úvère, ako aj všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru. Na základe Smlouvy o úvère č. 517770 zo dňa 16.01.2018 žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 450,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s celkovými nákladmi spojenými s úverom vo výške 128,- Eur (odmena), a to do 28 dní odo dňa poskytnutia úveru. Vzhľadom k tomu, 05.06.2018.04.2017. V zmysle čl. 18 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je veriteľ oprávnený upozorniť spotrebiteľa na omeškanie so splátkou úveru, a to buď e-mailom alebo sms správou alebo písomne. Veriteľ je oprávnený požadovať od spotrebiteľa vo forme zmluvnej pokuty paušálnu náhradu nákladov spojenú s upomienkou vo výške 3,- Eur za každú upomienku. Žalobca vyzýval žalovanú na úhradu jej záväzkov prostredníctvom upomienok zaslaných formou sms správ alebo e-mailov. Na upomienky žalovaná nereagovala. Žalobca zaslal žalovanej 4 upomienky a tým pádom vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi spolu 12,- Eur za zaslané upomienky. Dňa 02.03.2021 bola žalovanej zaslaná písomná výzva na úhradu dlhu. Ku dňu podania žaloby žalovaná dlžnú sumu neuhradila.

3. Žalovaná v odpore proti platobnému rozkazu uviedla, že spoločnosť MINIHOTOVOST, SE nemá žiadne povolenie Národnej banky Slovenska na poskytovanie spotrebiteľských úverov na území

Slovenskej republiky v zmysle § 20 ods. 1, resp. 24 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na viac v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka je predmetný peňažný nárok premlčaný. Vzhľadom na uvedené žalovaná žiadala, aby súd žalobu zamietol.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že žalovaná sa prostredníctvom webovej stránky www.minipozicka.sk registrovala a požiadala žalobcu o poskytnutie úveru. Pri registrácii uviedla svoje údaje. Odoslaním žiadosti o poskytnutie úveru žalovaná zároveň potvrdila, že súhlasí so Smlouvou o úvere, ako aj so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, a zároveň potvrdila, že údaje ktoré žalobcovi ako veriteľovi poskytla sú pravdivé a úplné. Žalobca zdôraznil, že je subjekt založený, vzniknutý a registrovaný v právnom prostredí Českej republiky, kde má ako európska spoločnosť umiestnené aj svoje sídlo a vykonáva svoju činnosť. Spoločnosť vykonáva svoju činnosť na základe riadneho povolenia Českej národnej banky zapísaného v obchodnom registri vo forme poskytovania alebo zprostredkovania spotrebiteľského úveru. Žalobca teda je riadne registrovanou spoločnosťou s príslušným podnikateľským oprávnením, na základe ktorého poskytuje finančné služby v prostredí internetu, a to vo viacerých jazykových verziách (napr. aj českej - viď www.minihotovost.cz <<http://www.minihotovost.cz>>). Zo skutočností týkajúcich sa zásady slobodného pohybu služieb vyplýva, že neexistuje žiaden priestor pre prijatie názoru, že k cezhraničnému poskytovaniu spotrebiteľských úverov žalobcom so sídlom v Českej republike a na základe oprávnenia udeleného Českou národnou bankou prostredníctvom internetu je potrebné „navyše“ udelenie povolenia zo strany Národnej banky Slovenska. Bráni tomu jasne sloboda pohybu služieb ako jedno zo základných práv založených primárnym právom Európskej únie. Odvolací súd si musí urobiť jasný názor o výklade práva Európskej únie a pre prípad, že by potreboval jeho výklad, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie s návrhom v rámci konania o prejudiciálnej otázke, pričom ak to neurobí, poruší právo žalobcu na spravodlivý proces. Treba zdôrazniť aj to, že právo spotrebiteľských úverov je v Európskej únii plne harmonizované Smernicou, a preto platí rovnako tak na území Českej republiky, ako aj Slovenskej republiky. Aj z tohto hľadiska teda plne postačí oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov Českej národnej banky pre subjekt sídliaci na území Českej republiky, ktorý navyše nemá na území Slovenskej republiky ani podnik ani organizačnú zložku. Pre úplnosť treba poukázať na to, že ani v prípade zahraničných bánk neplatí žiadna požiadavka pre nadobudnutie osobitnej bankovej licencie na území Slovenskej republiky a postačí len notifikácia príslušného orgánu dohľadu (t.j. Českej národnej banky) o zámere vykonávať činnosť v Slovenskej republike Národnej banke Slovenska. Stanovuje tak ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o bankách (zákon č. 483/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov), podľa ktorého zahraničná banka so sídlom na území členského štátu je ďalej oprávnená na vykonávanie bankových činností podľa § 2 ods. 2 okrem bankovej činnosti podľa § 2 ods. 2 písm. m) aj bez založenia pobočky, a to na základe písomného oznámenia príslušného orgánu dohľadu členského štátu o predpokladaných bankových činnostiach doručeného Národnej banke Slovenska pred prvým uskutočnením bankového obchodu. Ak teda v prípade zahraničných bánk (ktorých regulácia je podstatne prísnejšia ako v prípade „nebankových“ poskytovateľov spotrebiteľských úverov) postačuje „obyčajné“ oznámenie domovského orgánu dohľadu Národnej banke Slovenska, ktoré vyžaduje právny predpis, v prípade poskytovateľov spotrebiteľských úverov právny predpis nič také nepožaduje. Národná banka Slovenska mohla síce upozorniť na akúsi nepovolenosť činnosti žalobcu, no do dnešného dňa žalobca neobdržal žiadnu informáciu od orgánu činného v trestnom konaní o nedovolenosti jeho činnosti a ani do dnešného dňa Národná banka Slovenska nevykonala žiaden dohľad u žalobcu (zjavne si uvedomujúc nedostatok vlastnej právomoci) a práve naopak u žalobcu vykonala dohľad Česká národná banka. K otázke premlčania žalobca uviedol, že súčasťou Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru je v bode 22 upravené predĺženie splatnosti úveru a to nasledovne: „22. Prodloužení splatnosti. Spotřebitel je oprávněn kdykoli během trvání smlouvy požádat Věřitele o její změnu v podobě prodloužení lhůty splatnosti, a to odesláním žádosti o změnu smlouvy v uživatelském účtu spotřebitele nebo e-mailem na adresu info@minihotovost.cz, nebo info@minipozicka.sk, nebo info@minicash.eu za podmínek uvedených na webové stránce (dále jen "žádost o změnu"). Spotřebitel má právo požádat Věřitele o prodloužení lhůty splatnosti o dodatečnou lhůtu v délce 7, 14, 21, 28 nebo 56 dnů (dále jen "dodatečná lhůta"), avšak pouze za podmínky, že splatí Odměnu uvedenou ve smlouvě nejpozději v původní den splatnosti. Ustanovením předchozí věty není dotčeno právo Věřitele požadovat od spotřebitele úplatu za období týkající se dodatečné lhůty. Spotřebitel však nemá právo žádat o změnu smlouvy v případě, pokud přetrvává jeho porušení smlouvy. Změna výše úveru a ev. úroku během trvání smlouvy není přípustná. K přijetí žádosti o změnu dochází oznámením Věřitele doručeným na e-mailovou adresu spotřebitele nebo SMS zprávou na číslo mobilního telefonu spotřebitele. Přijetí žádosti o změnu má

právní účinky změny smlouvy formou dodatku k ní.“ Žalovaná o predĺženie splatnosti úveru požiadala a jej žiadosti bolo zo strany žalobcu vyhovené. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol žalobca vydať rozsudok, ktorým zaviazže žalovanú na úhradu v zmysle návrhu.

5. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 09.09.2021 zopakovala svoje námietky týkajúce sa premlčania. Následne v doplnení vyjadrenia uviedla, že zmluvný vzťah nadobudol platnosť 18.01.2018 a splatnosť bola zmluvne dohodnutá dňa 13.02.2018. Žalobca si predmetnú pohľadávku neuplatnil na príslušnom súde v zákonnej trojročnej lehote od nadobudnutia platnosti a splatnosti Zmluvy o úvere č. 517770. Žalobca podal žalobu na súd až v mesiaci máj 2021, teda v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojročnej lehoty. Vzhľadom na uvedené je pohľadávka žalobcu premlčaná. V tejto súvislosti žalovaná v prílohe podania pripojila aj vyjadrenie Národnej banky Slovenska zo dňa 03.08.2018 a zo dňa 03.08.2020, v ktorom NBS uvádza, že spoločnosť MINIHOTOVOSTĚ, SE ponúka na Slovensku pôžičky prostredníctvom www.minipozicka.sk <<http://www.minipozicka.sk>>, pričom NBS žalobcovi neudelila žiadne povolenie na poskytovanie spotrebiteľských a iných úverov a pôžičiek pre spotrebiteľov na území Slovenska. Vzhľadom na uvedené žiadala, aby súd žalobu zamietol.

6. Súd na prejednanie veci nariadil termín na 23.02.2022, na ktorý riadne a včas predvolal právneho zástupcu žalobcu a žalovanú. Právna zástupkyňa žalobcu mala predvolanie na pojednávanie vykázané 10.01.2022, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, nepožiadala o odročenie pojednávania. Žalovaná podaním doručeným súdu 16.02.2022 požiadala o konanie v jej neprítomnosti. Súd preto s poukazom na ustanovenie § 180 CSP vec prejednal v neprítomnosti právnej zástupkyne žalobcu a žalovanej.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi: predžalobnou výzvou zo dňa 02.03.2021, smlouvou o úvere č. 517770, všeobecnými podmímkami poskytnutí úveru, výzvami na úhradu dlžnej sumy zo dňa 07.06.2018, 08.06.2018, 23.04.2021, 27.04.2021, tlačovou správou zverejnenou na stránke Národnej banky Slovenska zo dňa 09.08.2018, e-mailovou komunikáciou na č.l. 27, výsledkom lustrácie v NBS a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Spoločnosť MINIHOTOVOSTĚ, SE a žalovaná uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 450,- Eur a žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnutý úver a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom, t. j. zaplatiť celkovo sumu 578,- Eur do 28 dní od poskytnutia úveru. Celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sú tvorené výlučne odmenou, čo predstavuje sumu 128,- Eur. Žalovaná svoj záväzok uhradiť dlžnú sumu spolu s celkovými nákladmi úveru nesplnila.

9. Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

10. Podľa čl. 18 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach spotrebiteľ môže žalovať druhého účastníka zmluvy buď na súdoch členského štátu, v ktorom má tento účastník bydlisko, alebo - bez ohľadu na bydlisko druhého účastníka - na súdoch podľa miesta bydliska spotrebiteľa.

11. Podľa čl. 18 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), bez toho, aby boli dotknuté články 5 a 7, zmluva uzavretá fyzickou osobou na účel, ktorý sa môže považovať za patriaci do oblasti mimo jej predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „spotrebiteľ“), s inou osobou, ktorá koná v rámci svojho predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „podnikateľ“), sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa za predpokladu, že podnikateľ: a) vykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú

činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo b) akýmkoľvek spôsobom smeruje takú činnosť na túto krajinu alebo niekoľko krajín vrátane tejto krajiny a zmluva patrí do rozsahu tejto činnosti.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 54a ods. 1 Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

18. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

19. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

20. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

21. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

23. Podľa § 2 písm. c/ zákona č. 266/2005 Z. z. dodávateľom osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania zmluvným poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku.

24. Podľa § 2 písm. d/ zákona č. 266/2005 Z. z. spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzavretí a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

25. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob

výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

26. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

27. Podľa § 1 ods. 3 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

28. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

29. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c), f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska.

31. Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba podľa prvej vety je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere; tým nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa na dlhšej lehote na vrátenie poskytnutého finančného plnenia a právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz alebo v splátkach v lehote kratšej, ako bola dohodnutá v zmluve podľa prvej vety.

32. Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je oprávnený ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, a to v závislosti od udeleného povolenia v tomto rozsahu:

- a) bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20a alebo
- b) v obmedzenom rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20b.

33. Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 1 ods. 2 druhej vety, § 2, 3, 4, 6, § 7 ods. 1, 2, 15 až 17, § 8, 8a, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. a) až z), ods. 9 až 11, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, § 20 ods. 2 až 8, § 23 a 25.

34. Podľa § 24b ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nikto nesmie v rámci svojho podnikania ponúkať ani poskytovať spotrebiteľské úvery bez povolenia ani nad rozsah povolenia podľa § 20 ods. 1 písm. a) alebo písm. b), bankového povolenia alebo iného oprávnenia na vykonávanie bankových činností.

35. Podľa § 24b ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nikto nesmie v rámci svojho podnikania ponúkať ani poskytovať spotrebiteľom iné úvery a pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, bez povolenia ani nad rozsah povolenia podľa § 20 ods. 1 písm. a), povolenia podľa § 24 ods. 3, bankového povolenia alebo iného oprávnenia na vykonávanie bankových činností.

36. V prvom rade sa súd zaoberal otázkou právomoci slovenského súdu konať v predmetnej veci, nakoľko na strane žalobcu v danom konaní vystupuje subjekt so sídlom v inom členskom štáte Európskej únie. V danom prípade súd dospel k záveru, že má právomoc prejednať predmetný spor s poukazom na čl. 18 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012, nakoľko žalovaným subjektom je spotrebiteľ, ktorý má bydlisko na území Slovenskej republiky.

37. Následne sa súd zaoberal aj otázkou určenia rozhodného práva pre posúdenie vzťahu medzi stranami sporu, pričom v zmysle článku 6 ods. 1 nariadenia Rím I bude vzťah medzi stranami sporu posudzovať podľa slovenského práva, nakoľko sa v danom prípade jedná o vzťah spotrebiteľský, kde na strane jednej stojí fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorý nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej stojí právnická osoba - dodávateľ, konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Zároveň súd poukazuje aj na to, že dojednanie o rozhodnom práve sa nachádza len vo všeobecných podmienkach, ktoré boli prílohou zmluvy o úvere a spotrebiteľ nemal reálnu možnosť ovplyvniť voľbu rozhodného práva, a preto takéto určenie rozhodného práva nie je možné považovať za voľbu spotrebiteľa podľa čl. 6 ods. 2 Nariadenia Rím I.

38. V danom prípade, na základe vykonaného dokazovania, súd dospel k záveru, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu nie je zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru, a to s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pretože v tomto prípade došlo k poskytnutiu peňažných prostriedkov na dobu 28 dní, t.j. splatnosť bola dohodnutá do 3 mesiacov. Zmluvný vzťah účastníkov zmluvy sa spravuje ustanoveniami zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri službách na diaľku a ustanoveniami Občianskeho zákonníka upravujúcim spotrebiteľské zmluvy, nakoľko pri uzatváraní zmluvy o úvere konal žalobca (ako dodávateľ) v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaná (ako spotrebiteľ) nekonala v rámci svojej obchodnej, prípadne podnikateľskej činnosti.

39. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 16.01.2018 uzavrel žalobca so žalovanou prostredníctvom diaľkovej komunikácie zmluvu o poskytnutí úveru, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 450,- Eur. Zmluva bola uzavretá v súlade so zákonom č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, pričom žalovaná sa zaregistrovala na adrese internetového sídla žalobcu za účelom zriadenia užívateľského účtu a požiadala o uzatvorenie zmluvy. Na základe takto uzatvorenej zmluvy sa žalovaná zaviazala vrátiť žalobcovi celkovú sumu 578,- Eur, ktorá pozostávala z poskytnutého úveru vo výške 450,- Eur a odmeny vo výške 128,- Eur. Žalovaná nezaplatila z poskytnutej pôžičky žiadnu sumu.

40. Z dokladov predložených žalovanou však súd zistil, že žalobca nemal v čase poskytovania peňažných prostriedkov žalovanej udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek na území Slovenskej republiky (čo napokon potvrdzuje aj lustrácia zo strany súdu vykonaná v NBS). Žalobca preukázateľne poskytoval spotrebiteľské úvery sústavne a za účelom dosiahnutia zisku. Preto s poukazom na § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. je preto zmluva o úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou neplatná. Poskytnutie peňažných prostriedkov žalobcom žalovanej preto nie je z právneho hľadiska úverom ani pôžičkou, ale plnením z neplatného právneho úkonu a takéto plnenie má povahu bezdôvodného obohatenia.

41. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 15.12.2020, sp. zn. 5CoCsp 34/2020, ktorý uviedol: „Na záver odvolací súd považuje za nevyhnutné ešte raz zdôrazniť, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu ako dodávateľom a spotrebiteľom je zmluvou spotrebiteľskou a s poukazom na čl. 6 ods.1 písm. a/, b/ a ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 593/2008 (Rím I) sa táto spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa, keď voľba iného rozhodného práva nemôže zbaviť spotrebiteľa ochrany, ktoré poskytujú ustanovenia krajiny jeho obvyklého pobytu, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou. Niet pochýb, že takýmto ustanovením je aj § 11, § 24b zákona č. 129/2010Z.z., ktorý sa uplatňuje aj na tzv. iných veriteľov, postavenie ktorého subjektu mal vzhľadom na povahu úveru žalobca (§ 2 písm. c/ zák. č. 129/2010 Z.z.). Uvedené ustanovenia obsahujú kogentný zákaz poskytovania úverov, pôžičiek spotrebiteľom veriteľmi v rámci ich podnikania bez povolenia alebo nad rozsah povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že spoločnosť žalobcu takýmto povolením nedisponuje, teda akékoľvek uzatváranie zmlúv so spotrebiteľmi na území SR znamenalo konanie v rozpore so zákonom

a na základe toho založené záväzkové vzťahy sú neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z.z.“

42. Nakoľko žalovaná vzniesla námietku premlčania, súd sa zaoberal posúdením, či došlo k premlčaniu žalobcom uplatneného nároku.

43. V tejto súvislosti súd konštatuje, že premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov.

44. Z obsahu predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalobca a žalovaná uzatvorili Smlouvu o úvere č. 517770 dňa 16.01.2018, pričom žalovaná sa zaviazala uhradiť žalobcovi poskytnutý úver spolu s odmenou do 13.08.2018 (do dňa splatnosti úveru). Žalobca v priebehu konania poukazoval na ustanovenie Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, konkrétne bod 22, v zmysle ktorého spotrebiteľ je oprávnený kedykoľvek v priebehu trvania zmluvy požiadať veriteľa o jej zmenu v podobe predĺženia lehoty splatnosti, a to odoslaním žiadosti o zmenu zmluvy v užívateľskom účte spotrebiteľa alebo e-mailom na adresu info@minihotovost.cz <mailto:info@minihotovost.cz>, alebo info@minipozicka.sk <mailto:info@minipozicka.sk>, alebo info@minicash.eu <mailto:info@minicash.eu> za podmienok stanovených na webovej stránke. Spotrebiteľ má právo požiadať veriteľa o predĺženie lehoty splatnosti o dodatočnú lehotu 7, 14, 21, 28 alebo 56 dní, avšak len za podmienky, že splatí odmenu uvedenú v zmluve najneskôr v pôvodný deň splatnosti. Zároveň žalobca vo vyjadrení k odporu žalovanej tvrdil, že žalovaná požiadala o predĺženie lehoty splatnosti úveru a jej žiadosti bolo vyhovené. Žalobca však na preukázanie svojich tvrdení nepredložil žiaden dôkaz. Jedine v samotnej žalobe a vo výzvach na splatenie dlhu adresovaných žalovanej zo dňa 07.06.2018, 08.06.2018, 23.04.2021, 27.04.2021 žalobca uvádza lehotu splatnosti úveru dňa 05.06.2018. Uvedená lehota splatnosti úveru však nevyplyva zo Smlouvy o úvere č. 517770 a žalobca v konaní nepredložil dôkaz preukazujúci jeho tvrdenie, že žalovaná požiadala o predĺženie lehoty splatnosti úveru, či už e-mailom alebo odoslaním žiadosti o zmenu v užívateľskom účte spotrebiteľa, ani na akú dlhú dobu o toto predĺženie lehoty mala požiadať. Na viac súd konštatuje, že je len ťažko uveriteľné tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaná požiadala predĺženie lehoty splatnosti úveru a tejto žiadosti bolo vyhovené, keď s poukazom na bod 22 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru na to, aby žalobca vyhovel žalovanej a predĺžil jej lehotu splatnosti úveru je potrebné, aby uhradila odmenu uvedenú v zmluve (v tomto prípade 128,- Eur) najneskôr v pôvodný deň splatnosti, čo sa očividne nestalo, keďže žalobca sa v konaní domáhal aj zaplataenia tejto odmeny. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia, a tak za splatnosť úveru je možné považovať iba dátum uvedený v Smlouve o úvere č. 517770, v zmysle ktorého bol dojednaný dátum splatnosti úveru do 13.02.2018. Nakoľko ako súd už vyššie uvádzal v odôvodnení svojho rozhodnutia, v danom prípade zmluva o úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou je s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. neplatná, a preto nárok žalobcu bolo možné posúdiť iba ako nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia zo strany žalovanej z titulu neplatného právneho úkonu. S poukazom na doklady predložené žalobcom súd konštatuje, že už deň nasledujúci po splatnosti úveru 14.02.2018 muselo byť žalobcovi vzhľadom na všetky okolnosti zrejmé, že došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovanej na úkor žalobcu. Subjektívna premlčacia lehota žalobcu na uplatnenie bezdôvodného obohatenia tak uplynula najneskôr 14.02.2020, keď deň nasledujúci po tomto dátume je možné považovať pohľadávku žalobcu voči žalovanej za premlčanú. Takúto pohľadávku nemožno potom v zmysle ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka vymáhať, preto pokiaľ žalobca podal návrh na vydanie platobného rozkazu dňa 20.05.2021 na Okresnom súde Banská Bystrica, urobil tak až po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

45. S poukazom na uvedené súd prisvedčil námietkam žalovanej, že nárok žalobcu je v celom rozsahu premlčaný a žalobu zamietol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

46. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná, ktorá bola v konaní úspešná, by mala nárok na náhradu trov konania. Nakoľko jej však v konaní žiadne trovy nevznikli, súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Opačný postup, t. j.

priznanie nároku na náhradu trov konania úspešnej strane, hoc jej žiadne nevznikli. t.j. nevynaložila pri bránení práva žiadne výdavky, by bolo vo svojej podstate popretím § 251 CSP, kedy za trovy konania sú považované len výdavky vynaložené v konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie.